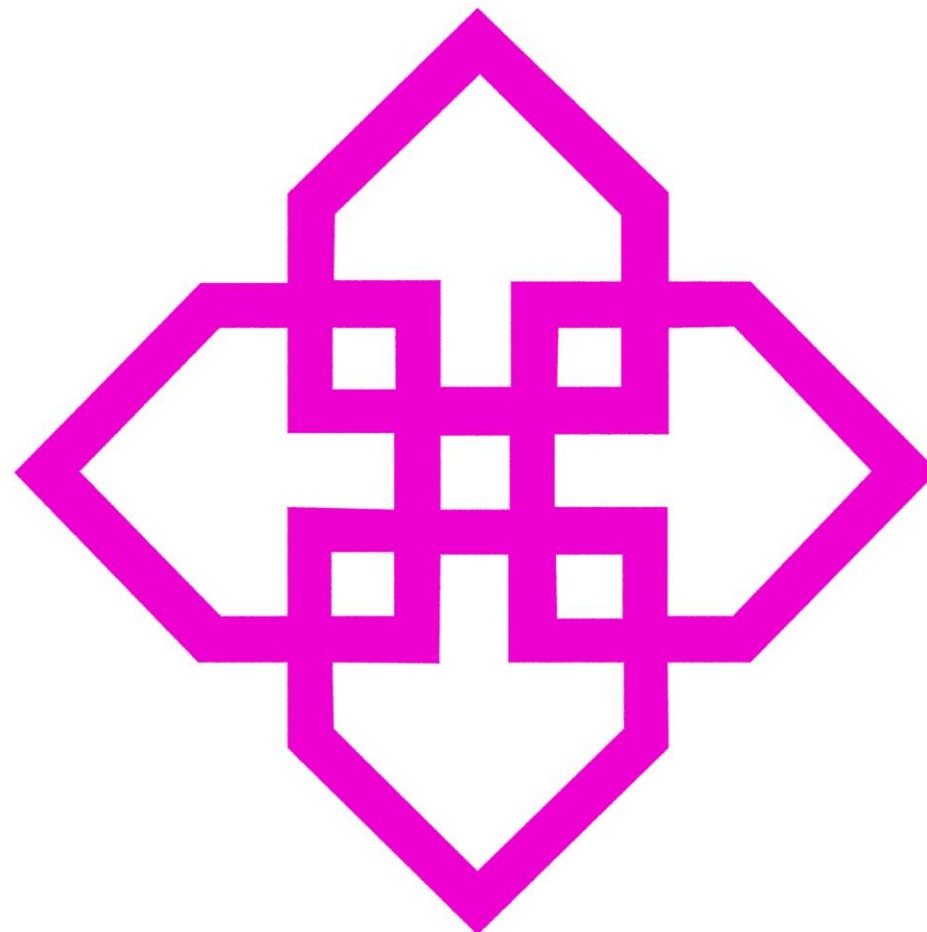

Blómlegar byggðir skapa verðmæti

Heiða Björg Hilmisdóttir
Formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga

INNLENT

Foreldrum 300 þúsundasta Íslendingansins afhent heillaóskaskeyti

© 10. janúar 2006 13:38

Þrjú hundruð þúsundasti Íslendingurinn kom í heiminn í gær en það var drengur sem á ættir sínar að rekja til Reykjanesbæjar. Halldór Ásgrímsson forsætisráðherra og Hallgrímur Snorrason hagstofustjóri heimsóttu foreldrana og drenginn á fæðingardeild Landsspítala - Háskólasjúkrahúss klukkan eitt í dag og afhentu þeim heillaóskaskeyti í beinni útsendingu á NFS. Aðspurður sagði forsætisráðherra að hann bindi miklar vonir við þennan merka Íslending, eins og hann geri gagnvart öllum landsmönnum. Auk þess gat ráðherrann þess að hann sjálfur hafi verið Íslendingur númer 135 þúsund eða þar um bil.

Okkur fjölga hratt

- Samkvæmt miðspá mannfjöldaspár Hagstofu Íslands verða íbúar landsins 461 þúsund árið 2069.
- Hröð fólksfjölgun kallar á hraðskreiðar lausnir og bætur á innviðum sveitarfélaga.

Ferðapjónusta dafnar

Erlendir farþegar til Íslands

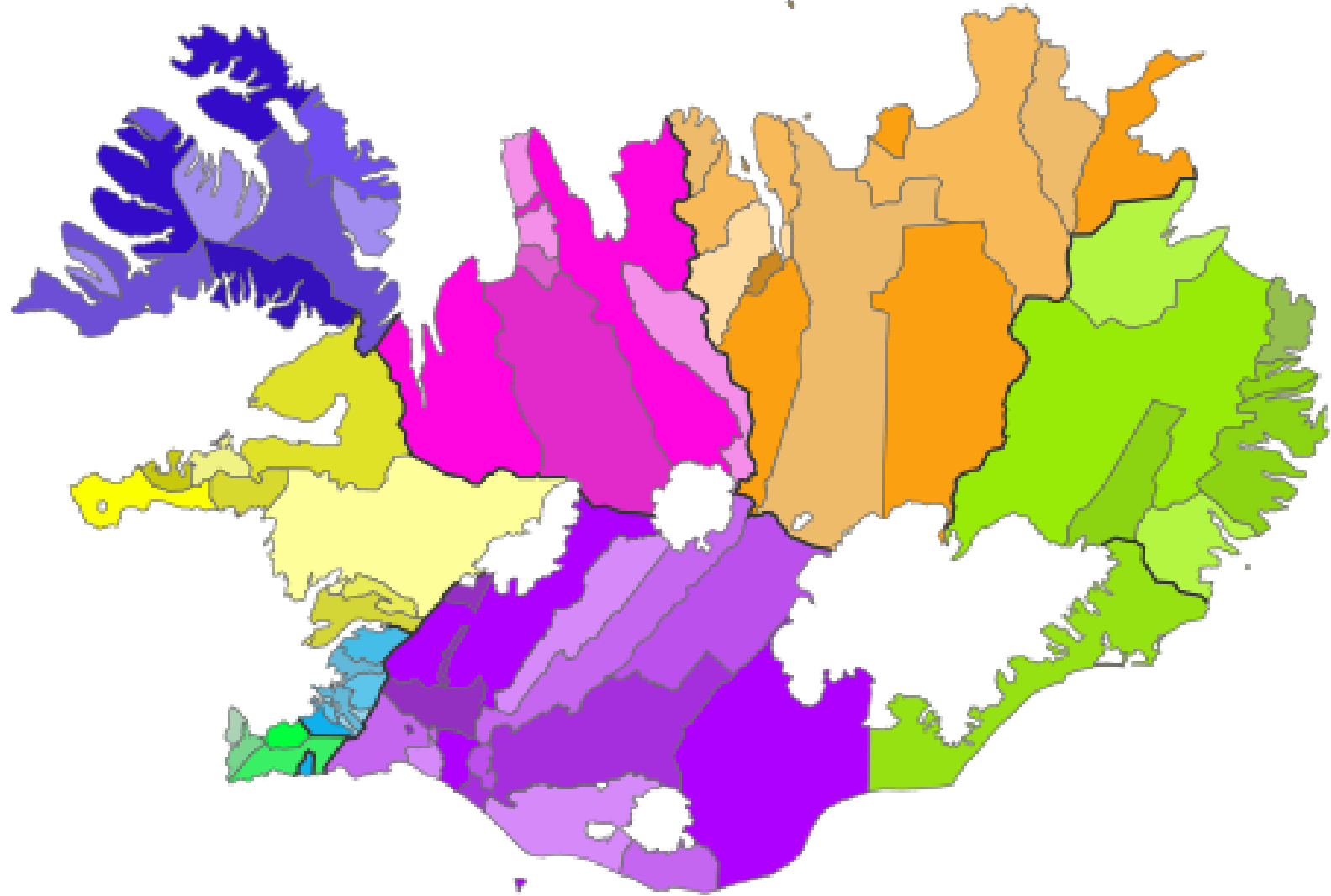
	Keflavíkur- flugvöllur	Akureyrar- /Reykjavíkur- flugvöllur	Seyðisfjörður - Norrænu farþegar	Samtals
2021	687.802	109	10.270	698.181
2020	478.510	1.344	6.454	486.308
2019	1.986.153	8.164	18.887	2.013.204
2018	2.315.925	7.158	19.158	2.342.241
2017	2.195.271	6.450	22.353	2.224.074
2016	1.767.726	3.859	19.795	1.791.380
2015	1.261.938	8.662	18.540	1.289.140
2014	969.181	10.260	18.115	997.556
2013	781.016	9.696	16.637	807.349
2012	646.921	13.072	12.780	672.773

Heimild: Ferðamálastofa, Isavia og Smyril Line

Við þurfum sterka innviði til að skapa verðmæti til framtíðar

Miklar
fjárfestingar
framundan

Enn meiri
fjárfestingarpörf
hjá
sveitarfélögum

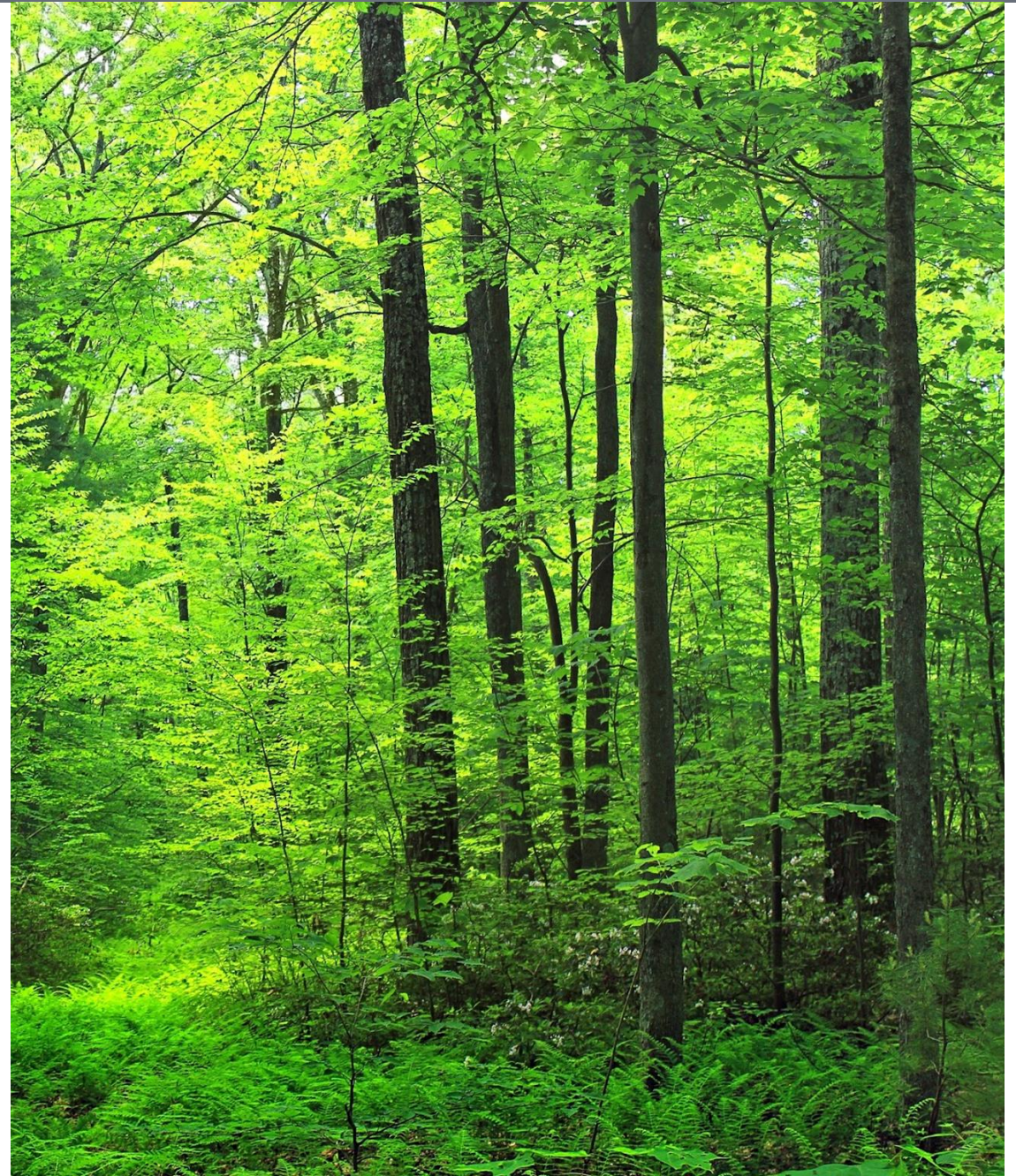
 Kolefnishlutleysi
árið 2040

 Orkuskipti

 Hringrásarhagkerfi

 Búsetufrelsi

 Mannréttindi

Fráveita

Þarf 50- 80 ma.kr. fjárfestingu

áætlanir á næstu 10 árum 25 ma.kr.

Ríkið veitir styrki til hluta framkvæmdanna, á fjárlögum í ár 580 m.kr. og næstu 2 ár 380 m.kr.

Sífelld meiri kröfur gerðar um

hreinsun í fráveitu

hreinsun ofanvatns – 2,5 ma.kr.

•

Úrgangsmál

Vaxandi kröfur um meðhöndlun úrgangs, með tilliti til loftslagsbreytinga og umhverfissjónarmiða.

Sorpbrennslustöð fyrir 90-100 þús. tonn á ári á Suðvesturhorninu.

Byggingarkostnaður um 30 ma.kr.

Húsnæði

Rammamningur milli ríkis og sveitarfélaga um byggingu 35.000 íbúða á næstu 10 árum kallar á miklar fjárfestingar í innviðum eins og **götum, skólum, íþróttastaði, bókasöfn, sundlaugar, og frvs.**

+ 175 ma.kr.

+Búseta fyrir fatlað fólk 20 ma.kr.

Hafnir

Í heild gera
hafnarsjóðir ráð fyrir
nýframkvæmdum að
upphæð **60 ma.kr.**
næstu 10 ár

með fyrirvara um fjárframlög
ríkis

Viðhald

Það getur verið dýrkeypt að spara þegar kemur að innviðum

Nýleg athugun Samtaka iðnaðarins leiddi í ljós að endurstofnsverð innviða sveitarfélaga um **1750 ma.kr** á núverandi verðlagi

Uppsöfnuð viðhaldspörf geti verið um **200 ma.kr.** hjá sveitarfélögum.

Fjárfestingar sveitarfélaga

- Fjárfestingar sveitarfélaga voru lengst af um 45-50% af opinberum fjárfestingum.
- Fjárfestingargeta sveitarfélaga hefur minnkað og hlutur þeirra í opinberri fjárfestingu farið niður í um 40%.
- Hleðst upp skuld sem takmarkar búsetufrelsi, öryggi og tækifæri.

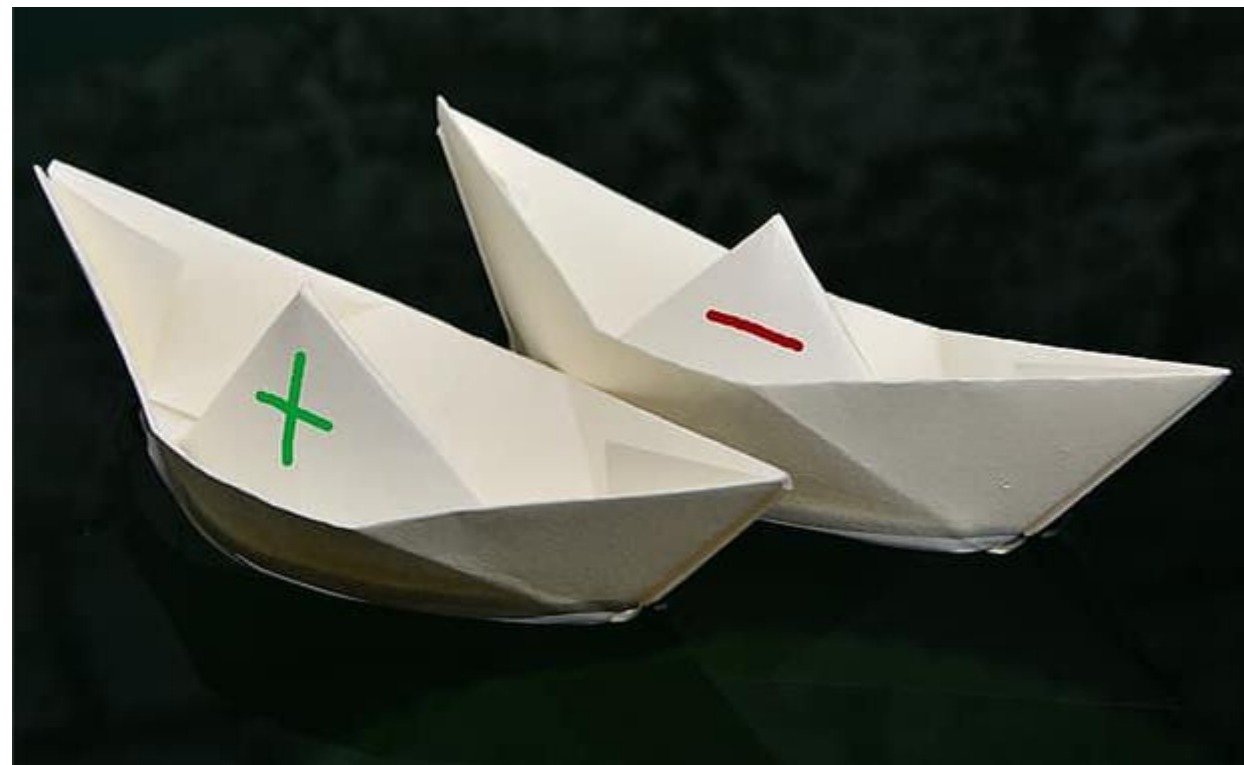

Fjárhagur sveitarfélaga

- Fjárhagsstaða sveitarfélaga hefur versnað
 - Heildartekjur sveitarfélaga (A + B) um 550 ma.kr. á árinu 2022
 - Veltufé frá rekstri 55 ma.kr.
 - Afborganir 50 ma.kr.
 - 5 ma.kr. í fjárfestingu úr rekstri.

Verkefni og tekjur fara ekki nægilega vel saman og fjárfestingar víkja

Fjárfestingageta sveitarfélaga

Fjárfestingargeta er takmörkuð

- Fjárfesting í heild 90 ma.kr. 2022 fjármagnaðar með lántöku í stórum stíl
- Fjármálareglur taka til skulda og skuldbindinga

Fjármögnunarleiðir

- Sveitarfélög leita lánsfjármagns með útboði á markaði, stóru sveitarfélögin oft með sérstakt útboð.
- Lánasjóður sveitarfélaga gefur út bréf og lánar sveitarfélögum. Útgefin bréf yfir 150 ma.kr.
- Lífeyrissjóðir líklega eigendur **80-90%** útgefina bréfa sveitarfélaga.

Nýjar leiðir ?

- Lífeyrissjóðir eru mikilvægir samstarfsaðilar.
- Vilja lífeyrissjóðir koma með öðrum hætti að **framkvæmdum sveitarfélaga?**

Framkvæmdir og fjármögnun

- Samstarf opinberra aðila og einkaaðila um fjármögnun og framkvæmdir henta vel í stórum og vel skilgreindum nýframkvæmdum.
- Annað fyrirkomulag eins og PPP eykur umfang og getur flýtt framkvæmdum.
- **Lagaramma vantar fyrir fjölbreyttari fjármögnunarmöguleika**

Samkeppnishæfni

Allar fjárfestingar í innviðum, hvort sem þeir heita samgöngur, menntakerfi, heilbrigðiskerfi, loftlagsmál eða nýsköpun miða að því að auka lífsgæði á Íslandi og þar með samkeppnishæfni.

Án þessara fjárfestinga stöndumst við ekki samkeppni um fólk og án þess verða ekki til verðmæti.

Sveitarfélög eru í **samkeppni** við sveitarfélög í öðrum löndum um fólk og fyrirtæki.

*– Hlutverk stjórnmal-
mannanna er að leggja
dansgólfið þar sem fólk
getur dansað líf sitt.*

**Þage Erlander, forsætisráðherra
í Svíþjóð 1946-1969**

Innviðir sveitarfélaga og viðhaldspörf

	Endurstofnsverð	Uppsöfnuð viðhaldspörf
Hafnir	190	15
Götur	170	65
Fráveitur	230	75
Hitaveitur	260	5
Vatnsveitur	175	10
Fasteignir	670	25
Úrgangsmál	50	10
	1745	205